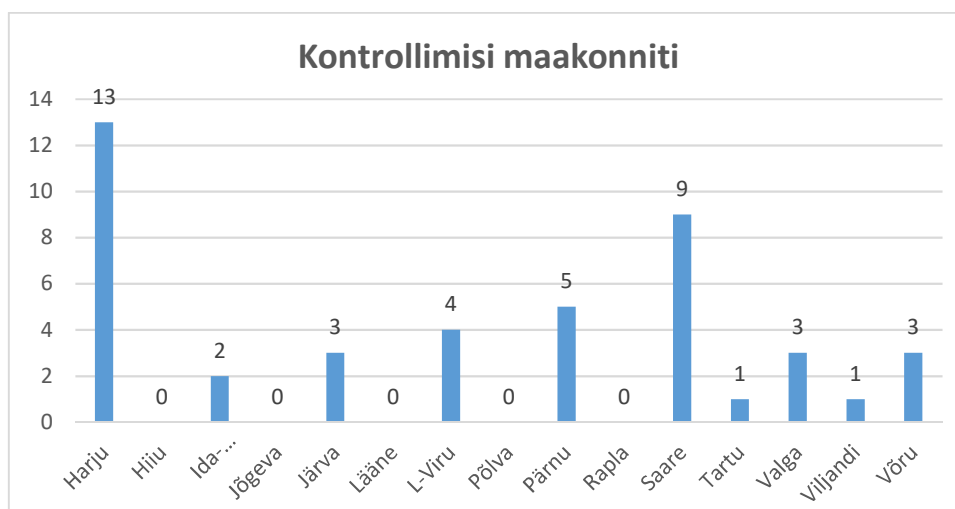

Kõrgustes töötamise sihtkontrolli kokkuvõte

Ehitustegevus on üks suurema tööõnnetuste arvuga majandustegevuse valdkond. Igal aastal toimub ehitusettevõtetes ligikaudu 350 kuni 450 erineva raskusastmega tööõnnetust. Mitmed neist lõppevad surmaga. Üks sagedasemaid raske tervisekahjustuse või surmaga lõppevate tööõnnetuste põhjuseks on kukkumine kõrgusest.

Tööinspeksioon korraldab igal aastal kõrgustes töötamise sihtkontrolle. Järjekordne sihtkontroll toimus käesoleva 2021. aasta augustis. Selle käigus kontrollisid tööinspektorid üle Eesti kokku 44 ehitusplatsi, mille käigus avastati 139 tööohutusnõuete rikkumist, koostati 10 ettekirjutust.

Kontrollimiste käigus keelati kuue eluohtliku töövahendi kasutamine ja peatati kaheksa eluohtlikes oludes töö tegemine.

Sihtkontrolli käigus pöörati oluliselt tähelepanu ehitusplatsi ettevalmistavas järgus tervishoiu ja ohutusalase tegevuse kavandamisele ja juba ehituse käigus süstemaatilisele kontrollimisele ettevõtete endi poolt. Kahjuks jäetakse see sageli hoopis tegemata või tehakse formaalselt, tegelikke olusid arvestamata, vajalikud tegevused jäetakse läbi mõtlemata, vajalikud meetmed kavandamata. Enamasti ei ole ehitamise ajal enam mahti ja sageli võimalustki vajalikul määral sellega tegeleda.

Peatähelepanu kontrollimistel oli kõrguses töötamisel, kõrgusest kukkumise vältimisel, tellingute ja redelite paigaldamisel ning nende kasutamise nõuete täitmisel ja korrasolekul; korvtõstukites töötamisel, samuti ehitiste kõrgustes asuvate töökohtade nõuetekohasel piirestamisel, põrandates olevate avade katmisel, ankurdatud turvavööde või -trakside, libisemiskindla tallaga turvajalatsite ning kaitsekiivrite kasutamisel.

Tööinspektorid tuvastasid, et ehituse ettevalmistavas, korralduslikus osas puudus pea pooltel kontrollitud ehitusplatsidest või oli oluliste sisuliste puudustega tööohutusplaani. Ehitusplatsi ettevalmistamisel ning tööohutusplaani koostamise käigus ei ole läbi mõeldud, kavandatud ning kirjalikult vormistatud kõiki vajalikke tehnilisi ja korralduslikke meetmeid töötervishoiu ja tööohutuse tagamiseks ehituse alustamisest kuni selle lõpetamiseni. Ettenähtud kirjaliku asjakohase plaani puudumine või selle ülim formaalsus viitab selgelt, et paljud tööandjad ei võta tõsiselt asjaolu, et töötervishoiu ja tööohutusnõuete kasvõi rahuldaval määral täitmine on võimalik vaid süstemaatilise ja hästi korraldatud tegevusega. Selleks tuleks varakult ette valmistada ohutuse eest vastutav personal – anda neile vajalikud teadmised, kavandada kulutused ning korraldada järjepidev kontroll ehitusplatsi ja ettevõtte juhtkonna tasemel. Ehitusplatsil oleks kontrollimise kohustus ohutuskordinaatoril, juhtkonna tasemel oleks see kohustus töökeskkonnaspetsialistil. Hea ja isegi väga vajalik oleks eespool öeldule lisaks ehitise lõpetamisel ohutut ja rikkumisteta töötamist korraldavatele isikutele tulemustasuna makstav selgelt motiveeriv komponent. Sellega oleks võimalik vältida või vähendada soovi hoida ehitusel kokku ohutuse arvelt.

Enamesinenud rikkumine oli tellingute valesti paigaldamine – puudusid kaitsepiirded, sageli oli halvasti või üldse ette valmistamata tellingutealune pinnas, tellingud ei olnud stabiilsed, vaid pinnasesse ära vajunud, puudusid nõuetekohased tugevad alused. Esines ka muid puudusi.

Paljudel juhtudel ei kasutanud töötajad ettenähtud isikukaitsevahendeid. Peamiselt puudusid kaitsekiivrid. Esinesid juhtumid, kui ehitusplatsil viibiti tavajalatsites, puudusid kuulmiskaitsevahendid, kaitseprillid vm. isikukaitsevahendid.

Avastatud ohutusnõuete rikkumised ehitusplatsil kõnelevad selget keelt sellest, et vajalikud meetmed on kavandamata, õigeaegselt ette valmistamata, ettevõtete juhid ei kontrolli olukorda piisavalt. Töötervishoiu ja tööohutusnõuete alased teadmised ehitusjuhtidel on sageli pinnapealsed, tihti ka olematud – puudub vajalik väljaõpe.

Sihtkontrolli tulemuste põhjal soovime:

- Enne ehitustööde alustamist kavandage ning vormistage kirjalikult ohutust tagavad meetmed tööde alustamisest lõpetamiseni;
- Jälgige pidevalt isikukaitsevahendite kasutamist jt planeeritud kaitsemeetmete rakendamist ehitusplatsil;
- Tellingute paigaldamisel järgige täpselt tootja paigaldusjuhendit või koostatud projekti. Tellingud peavad olema paigaldatud korrektselt;
- Kontrollige süsteemselt ohutusnõuete täitmist ehitusplatsil;
- Korraldage ehitusjuhtidele töötervishoiu ja tööohutuslaseid koolitusi.

Ohutu ja turvalise töökeskkonna loomisel on teile vajadusel abiks ka Tööinspeksiooni töökeskkonna konsultandid. Konsultant nõustab tööandjat töökeskkonna juhtimissüsteemi loomisel. Töökeskkonna konsultandi teenus on ettevõttele tasuta. Kui soovite kutsuda töökeskkonna konsultandi oma ettevõttesse, saatke palun e-kiri Tööinspeksiooni üldaadressile ti@ti.ee.

Kokkuvõtte koostas
Harri Alaru
Vanemtööinspektor